

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2018-02-28 Nr. 4D-2016/2-1655
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius gavo X (toliau vadinama – Pareiškėja) skundą dėl Kauno miesto savivaldybės (toliau vadinama ir – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) teikiant atsakymus į Pareiškėjos skundus dėl galimai netinkamų [...] mokyklos (toliau vadinama ir – Mokykla) direktoriaus veiksmų.

Pareiškėja pateikė skundo papildymo dokumentus (2017-01-09, 2017-02-10, 2017-04-13, 2017-06-08, 2017-09-05 ir 2017-10-23).

2. Pareiškėja skunde, be kitų aplinkybių, nurodo:

2.1. „Kreipiuosi į Jus dėl [...] mokyklos direktoriaus A ir tyrimą atlikusių LR Švietimo ir mokslo ministerijos, Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus specialistų neteisėtų veiksmų, netinkamo tarnybos reikalų atlikimo, įstatymais nustatytų įgaliojimų viršijimo, konstitucinės asmens teisės į gynybą pažeidimo, apginant mano pažeistas teises, pripažįstant akivaizdžius ir esminius pažeidimus, **atliekant tyrimą dėl neišmokėto užmokesčio už surinktą vertingą medžiagą mokyklai**“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „Prašau padėti išsiaiškinti, ar specialistai, tyrę [...] mokyklos direktoriaus A veiklas, veikė tinkamai ir teisėtai ir, jei būtų nustatyta tyčinių veiksmų, taikyti tinkamas priemones.“

2.3. „Remiantis dokumentu „Dėl X prašymo“, Švietimo ir mokslo ministerijos, Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus specialistai ėmėsi vertinti ne mokyklos vadovo A, bet mano, mokytojos, darbą.“

2.4. „Iki šiolei jokių tiesioginių nepasitikėjimo manimi atvejų nebuvo. Mojavimas surašytais aktais, skundais prasidėjo tada, kai kreipiausi į darbdavį, o vėliau į VDI [Valstybinė darbo inspekcija; toliau vadinama ir VDI] dėl darbo krūvio ir atlygio už darbą mažinimo, skiriant man vieną iš mažiausių atlyginimų [...]“

2.5. „Direktorius A ne tik teikia klaidinančią, tikrovės neatitinkančią, mane žeminančią ir žeidžiančią, menkinančią informaciją, siekiančią sukompromituoti, apsunkinti mano pedagoginę veiklą, bet ir kiršina, bando supriešinti mokytojus.“

2.6. „Remiantis dokumentu „Dėl X prašymo“ [...] Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo ir ugdymo skyriaus vyresnioji specialistė Ilona Vitkauskienė ir Švietimo ir mokslo ministerijos Regioninės politikos analizės skyriaus vyriausioji specialistė Alma Valevičiūtė [...], tirdamos mano prašymą ir prieš priimdamos administracinės procedūros sprendimą, apklausė [...] mokyklos direktorių A. Siekiant išsiaiškinti ginčijamo klausimo esmę ir su juo susijusias aplinkybes, buvo apklausiami ir kiti asmenys [...], tačiau mokytojų žodinių pasisakymų protokolas tyrimo medžiagoje neatsispindi, nors, kaip žinoma, mokytojos patvirtino pažeidimus mokykloje, kad klasių paskirstymas kitoks nei rašoma protokoluose, kad jokių bendrų nutarimų apie sprendimus nebūna.“

2.7. „Darbuotojui drausminė atsakomybė gali būti taikoma tuo atveju, kai jis darbo drausmę pažeidžia tyčia ar dėl neatsargumo, nerūpestingumo. Visais šiais atvejais darbuotojo kaltė

nėra preziumuojama, o tai reiškia, kad darbdavys privalo įrodyti šias aplinkybes. [...]. Todėl darbdavys turėtų analizuoti darbuotojo pateiktus paaiškinimus ir priimti tik pagrįstą išvadą, kad iš tikrųjų darbuotojas yra kaltas dėl to pažeidimo, už kurį jam planuojama skirti drausminę nuobaudą. „Dokumente „Dėl X prašymo“ [...] propaguojama tendencinga apkalta, nuslepiami faktai, patvirtinantys mano nekaltumą.“

2.8. „LR Švietimo ir mokslo ministerijos, Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus specialistų dokumente „Dėl X prašymo“ [...] atsispindi tik direktoriaus pozicija, vienašališkas, nesąžiningas požiūris nutylint faktinius įrodymus, t. y., juridškai paneigiamus aktus ar skundus.“

3. Pareiškėja 2017-01-09 skundo papildymo dokumente, be kita ko, nurodo:

3.1. „Gruodžio 20 d. nuo 15 val. [...] mokykloje vykusiame posėdyje dalyvaujant Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo kokybės ir regioninės politikos analizės skyriaus vyriausiajai specialistei Almai Valevičiūtei, Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo ir ugdymo skyriaus vyriausiajai specialistei Ilonai Vitkauskienei [...] mokyklos direktorius A pateikė dokumentą, įvardytą kaip „Kreipimasis dėl skundų ir mokyklos vardo žeminimo“. Šį dokumentą ir jame išdėstytus teiginius vertinu kaip atviro šmeižto apraišką, garbės ir orumo įžeidimą ir kaip neapykantos kurstymą, nes jame pasirašė netgi kiemsargis, valytojos, kurios neturėtų žinoti apie mokytojus.“

3.2. „Prašau įvertinti ir skubos tvarka sustabdyti mokyklos direktoriaus A ir kitų jam talkinančių asmenų sprendimus bei veiksmus, vykdant prieš mane nukreiptą gerai organizuotą šmeižto ir neapykantos kurstymo kampaniją [...]“.

4. Pareiškėja 2017-02-10 skundo papildymo dokumente, be kita ko, nurodo:

4.1. „Kreipiausi į Jus [...] dėl [...] mokyklos direktoriaus A veiklos, kuri peržengė civilizuoto bendravimo bei normalaus vadovavimo ribas.“

4.2. „[...] dėl mokyklos direktoriaus A piktnaudžiavimo savo tarnybine padėtimi, neobjektyvių dokumentų kūrimo, turint tikslą mane pažeminti, provokuojant mano gynybinę poziciją, labai trukdant mano pedagoginei veiklai bei bendravimui su mokiniais. Dėl vykdomo mobingo jaučiuosi bauginančioje aplinkoje ir nesaugi.“

4.3. „[...] prašau: 1. Įvertinti tyrimą atlikusio Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo ir ugdymo skyriaus vedėjo V. Mažeikos ir vyresniosios specialistės Ilonos Vitkauskienės sprendimą dėl [...] mokyklos direktoriaus A ir kitų jam talkinančių asmenų veiksmų, vykdant prieš mane nukreiptą šmeižto kampaniją.“

5. Pareiškėja 2017-04-13 skundo papildymo dokumente, be kita ko, nurodo:

5.1. „Dėl priimtų neteisingų sprendimų ir dėl duoto interviu „B“ žurnalistei C [...] **iki šiolei vyksta kasdieniniai persekiojimai** neleistinais ir nesąžiningais, prasilenkiant su protingumo kriterijais bei skleidžiant tikrovės neatitinkančią, mane žeminančią, menkinančią informaciją, kuria siekiama sukompromituoti, apsunkinti mano pedagoginę veiklą, kiršinami, supriešinami mokytojai.“

5.2. „[...] mokyklos direktorius ieško galimybių atleisti mane kaip nepageidaujamą darbuotoją ir **sudaro tokias sąlygas, kad aš netekčiau galimybės apginti savo teises**.“

5.3. „Nors kreipiausi į įvairias instancijas, kad be teismo priimtų teisėtą ir teisingą sprendimą, tačiau tiek Kauno savivaldybė, tiek Švietimo skyrius vengia spręsti ginčą tiesiogiai sustabdydami piktnaudžiaujančio tarnyba mokyklos direktoriaus A veiką ir pripažindami mano pažeistas teises ir įstatymų saugomus interesus. Siekiama įvykdyti „teisingumą“ be įsipareigojimų ir atsakomybės ir pažeidžiant mano teisėtus ir teisingus norus ir prieš mano valią nutylint skaudžius pažeidimus, **taikant psichologinį spaudimą ir patyčias**.“

5.4. „Iki šiolei man trukdoma dirbti tiesioginį pedagoginį darbą, organizuojant vis naujus susirinkimus, gąsdinant deklaratyviais tarnybiniais pranešimais, neteisingais įsakymais,

manipuliuojant mokiniais. [...] **siekiama, kad nuolat jausčiau baimę: tegau nu perspėjimus, kad būsiu pašalinta iš darbo arba privalau pati išeiti.**“

6. Pareiškėja 2017-06-08 skundo papildymo dokumente, be kita ko, nurodo:

6.1. „2017-04-10 raštu [...] pakartotinai kreipiausi į Kauno miesto savivaldybės Merą ir Mero pavaduotoją Rasą Šnapštienę [...] dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos ir Kauno miesto Švietimo skyriaus specialistų (ne) veikimo pripažįstant akivaizdžius ir esminius [...] mokyklos direktoriaus A pažeidimus, mokyklos steigėjų atsisakymą objektyviai vertinti skandalingus faktus iš [...] mokyklos gyvenimo vadovaujant direktoriui A [...].“

6.2. „Kauno mero pavaduotojos Rasos Šnapštienės dokumentas „Dėl [...] mokyklos direktoriaus A veiklos, dėl Kauno savivaldybės administracijos veiksmų į 2017-04-10“, Kauno miesto savivaldybės administracijos registre fiksuotas 2017-05-30 Nr. (33.205) R-1829, yra deklaratyvus, neįpareigojantis, nes [...]. Kauno mero pavaduotoja Rasa Šnapštienė remiasi tik 2017-05-15 taikos sutartimi, adresuota Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo ginčų komisijai. Minima taikos sutartimi, direktoriaus advokatui [...] pasiūlius, susitarta dėl trijų faktų: nepagrįstų direktoriaus A sukurtų drausminių nuobaudų panaikinimo nuo jų paskyrimo dienos (Kauno švietimo skyriaus vedėjui V. Mažeikai apie šiuos „susidorojimo“ su darbuotoja piktnaudžiaujant tarnyba faktus pranešė mano advokatas, tačiau nesimta jokių priemonių bent išsiaiškinti) ir dėl neišmokėtų 700 eurų už 2016 m. vasarą per atostogas atliktą darbą, t. y. medžiagos apie E parengimą [...].“

6.3. „Pakartotinai prašau padėti ir imtis griežtesnių priemonių įvertinant tyrimą atlikusių Kauno miesto savivaldybės administracijos atstovų (ne) veikimą ir sprendimus dėl mokyklos direktoriaus A veiksmų piktnaudžiaujant tarnyba: 1) nuolat kuriant ar provokuojant raštus; 2) sistemingai siekiant mane, visą gyvenimą dirbusią sąžiningai, sukompromituoti, ap sunkinti mano pedagoginę veiklą, 3) įtraukiant pavaldžius darbuotojus [...] rašyti klastojamus raštus.“

7. Pareiškėja 2017-10-23 skundo papildymo rašte nurodė:

7.1. „Kauno miesto savivaldybės administracija [...] vietoj to, kad imtųsi spręsti pareigūno kompetencijai priklausančius klausimus, elgiasi priešingai. [...] nesistengiama mane, silpnesniąją pusę, apsaugoti nuo mokyklos direktoriaus priešiško elgesio ir neigiamų pasekmių.“

7.2. „[...] 2017-05-15 „taikos sutartis“, skirta Darbo ginčų komisijai, dėl nepagrįstų drausminių nuobaudų ir nesumokėtų pinigų, darbdavio teikiama įvairioms institucijoms, gilina pažeidimų praktiką [...] mokykloje. Jos sutarimų vykdymas dėl man taikomo psichologinio teroro buvo vilkinamas iki birželio 15 d.“

7.3. „Išlieka [...] mokyklos direktoriaus A piktavališkas elgesys, naudojantis savo tarnybine padėtimi, imantis psichologinio spaudimo, persekiojimo strategijos: 1) vasaros atostogų metu man siunčiamas mokyklos direktoriaus e-laiškas su pasiūlymu emigruoti, įsidarbinti Vokietijoje. 2) 2017–2018 m. man skirtas vienas iš mažiausių darbo krūvių. [...]. 3) 2017–2018 m. mokyklos vadovybė vienašališkai, t. y., neturėdama raštiško sutikimo, man skyrė budėjimus pertraukų metu, nefinansuodama kaip papildomo darbo; [...].“

8. Kartu su skundu ir skundo papildymo dokumentais Pareiškėja Seimo kontrolieriui, be kita ko, pateikė:

8.1. **savo** 2016-09-11 kreipimąsi į Savivaldybės merą (**gavimo Savivaldybėje 2016-10-11 žyma Nr. R13-2037**), kuriame, be kita ko, nurodyta:

8.1.1. „Noriu atkreipti Jūsų dėmesį į tai, kad [...] mokyklos direktorius A, piktnaudžiaudamas savo tarnybine padėtimi, sistemingai imasi neteisingų ir neteisėtų veiksmų“;

8.1.2. „Klastoja dokumentus, skleidžia tikrovės neatitinkančius faktus“;

8.1.3. „Siekiami mane įžeisti, skiriant vieną iš mažiausių krūvių bei vieną iš mažiausių apmokėjimų“;

8.1.4. „Reikalauja atlikti papildomus darbus neatlygintinai“;

8.1.5. „Susidūrusi su man taikoma psichologinio spaudimo strategija, keliami emocine įtampa, esu verčiama nuolat užimti gynybinę poziciją“;

8.1.6. „Paminėtina, kad LR Švietimo įstatymo 59 straipsnyje akcentuota švietimo įstaigos vadovo atsakomybė už [...] demokratinį švietimo įstaigos valdymą, užtikrina bendradarbiavimu grįstus santykius, mokytojo etikos normų laikymąsi, skaidriai priimamus sprendimus, bendruomenės narių informavimą, pedagoginio ir nepedagoginio personalo profesinį tobulėjimą, sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto, prievartos apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką. Faktai iš mokyklos gyvenimo: [...]“;

8.1.7. „Kadangi darbo teisiniuose santykiuose darbuotojas yra silpnesnioji šalis, jo teisių bei teisėtų interesų apsaugai turi būti skiriamas ypatingas dėmesys. Prašau užtikrinti mano, kaip [...] mokyklos ilgametės darbuotojos, [...] teises ir mano teisėtus interesus“;

8.2. **Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus** (toliau vadinama – Skyrius) vyriausiosios specialistės I. Vitkauskienės 2016-11-09 elektroninio laiško Pareiškėjai išrašą, kuriame nurodyta: „Prašymo „Dėl [...] mokyklos direktoriaus A veiklos ir kompetencijos“ nagrinėjimas dėl tyrimui trūkstamų dokumentų pratęstas dar 10 dienų“;

8.3. **savo** 2016-11-14 kreipimąsi į Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vedėją, kuriame nurodyta: „Atsižvelgdama į elektroninio laiško, gauto 2016-11-09, turinį [...] prašau įpareigoti vyriausiąją specialistę Iloną Vitkauskienę atsiųsti paštu ar e-paštu juridinę galią turintį dokumentą (su atsakingo asmens parašu ir antspaudu), patvirtinantį prašymo „Dėl [...] mokyklos direktoriaus A veiklos ir kompetencijos“ nagrinėjimo eigą, konkrečias prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis“;

8.4. **Savivaldybės administracijos** 2016-11-23 raštą Nr. (33.192) 2-4619 „Dėl X prašymo“ (pagal gauto dokumento nuorodą – atsakoma į Pareiškėjos 2016-09-11 ir 2016-11-14 prašymus), kuriame, be kita ko, nurodyta:

8.4.1. „Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos, Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus specialistai, apsilankę [...] mokykloje, susitikę su mokytojais, administracija, išnagrinėję dokumentus [...], atsakydami į [...] mokyklos lietuvių kalbos mokytojos metodininkės X 2016-09-11 prašymą [...], priėjo išvados, kad: teiginys: „1) Klautoja dokumentus, skleidžia tikrovės neatitinkančius faktus: a) pateikta neteisinga tarifikacija, [...] pateiktas neteisingas apmokėjimas“, yra netikslus, nes [...]“;

8.4.2. „Teiginys „b) Klasių pasiskirstymas kitoks nei rašoma protokoluose, jokių bendrų nutarimų apie sprendimus nebuvo nei pasirašytinai, nei žodžiu“ yra neteisingas. [...] Mokykla neturi šių susirinkimų dalyvių sąrašų su parašais, nors tai yra būtina. Todėl mokyklos administracija įpareigota artimiausiu metu pakartotinai susipažinti su dokumentų valdymo reikalavimais“;

8.4.3. „Dėl citatos iš skundo „c) Priedo Nr. 1 lape Nr. 1 teiginys, kad esu „mažai pažįstama mokyklos bendruomenei“, neatitinka tikrovės: mokykloje dirbu nuo 1991 m., dalyvauju visuose posėdžiuose susirinkimuose „penkiaminutė“ [...], mokytojos metodininkės kvalifikacija buvo suteikta už metodinę ir praktinę veiklą [...] mokyklos direktoriaus įsakymu, po 5 metų patvirtinama taip pat mokyklos direktoriaus [...]“, darytina išvada, kad teiginys „menkai pažįstama mokyklos bendruomenei“, yra tik nuomonė, kurią galima interpretuoti kaip direktoriaus raginimą būti aktyvesne mokytoja būtent šiuo metu, kurti daugiau teigiamų, mokyklą reprezentuojančių renginių“;

8.4.4. „Dėl citatos iš skundo „d) Priedo Nr. 1 lape Nr. 1 pateikta informacija apie 700 eurų, kuriuos direktorius man sumokėjo už medžiagos apie E surinkimą, neteisinga – pinigų už šį darbą, kuris įteiktas direktoriui 2016 m. rugpjūčio mėn., nesu gavusi [...]. Su direktoriaus žinia medžiagą apie E tvarkiau per mokinių atostogas (birželio–rugpjūčio mėn.) namuose arba E dukterėčios F namuose [...]“, darytina išvada, kad direktorius A mokytojos X surinktą medžiagą įvertino teigiamai ir paaiškino [...]“;

8.4.5. „Dėl citatos iš skundo „e) Priedo Nr. 1 lape Nr. 1 apie pasiūlymą „X irgi buvo siūloma papildomai dirbti [...] mokykloje, bet ji atsisakė“ sužinojau tik iš Mokyklos dokumento, adresuoto VDI 2016-09-26. Niekas su manimi dėl įdarbinimo (ir be konkurso!) nešnekėjo nei iš [...]

mokyklos administracijos, nei iš [...] mokyklos“, papildomų dokumentų, kad mokytojai X būtų siūlyta dirbti [...] mokykloje, nėra“;

8.4.6. „Dėl citatos iš skundo „f) Priedo Nr. 1 lape Nr. 1 apie tai, kad „Keletas mokytojų suformavo grupes iš neformalaus ugdymo krepšelio. Šios galimybės pasikelti atlyginimą atsisakė“, sužinojau tik iš mokyklos direktoriaus dokumento [...]. Neformalaus ugdymo valandos skirstomos pagal [...] mokyklos tradicijas“: 2002–2014 metais man skirdavo būrelį, t. y., vadovavau H draugijai [...], tačiau finansavimo neskiriama“, darytina išvada, kad mokyklos direktorius A mokytojai X nurodė kaip pavyzdį kitas mokyklos mokytojas, kurios akreditavo neformalaus ugdymo krepšelio programas ir gauna papildomą atlyginimą“;

8.4.7. „Dėl citatos iš skundo „g) Priedo Nr. 1 lape Nr. 1 dėl teiginio „Auklėjamosios klasės skiriamos tęstinumo principu“. Tęstinumas įmanomas, kai mokytojas gauna 5 klase. Man 5 klasė keleri metai neskiriama, nors yra mokytojų, kurios gauna po kelias 5 klases. Auklėjamosios klasės taip pat neskiria [...]“, darytina išvada, kad dėl dažnų darbo drausmės pažeidimų ir mokinių bei tėvų skundų mokyklos administracija priėmė tinkamą sprendimą“;

8.4.8. „Dėl citatos iš skundo „h) Dėl teiginio, kad nedalyvauju marketinginiuose renginiuose, projektinėje veikoje, žr. priedą Nr. 5 „Apie veiklas“ (7 lapai), kur atsispindi dalis mano veiklų, vienas iš dokumentų yra mokyklos direktoriaus padėka už nuoširdžiai atliktą projektinę veiklą“, atkreipiame dėmesį, kad dokumentuose fiksuoti mokytojos X atsisakymai dirbti papildomus darbus (11 priedas). Iš pokalbio su mokyklos administracija darytina išvada, kad mokytoja X dažniau atsisako dirbti papildomus darbus, nei sutinka“;

8.4.9. „Teiginys „2) Siekiama mane įžeisti skiriant vieną iš mažiausių krūvių bei vieną iš mažiausių apmokėjimų“ neatitinka tikrovės. Dėl X darbo krūvio pasiskirstymo yra gautas Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Kauno teritorinio skyriaus darbo ginčų komisijos 2016 m. spalio 4 d. sprendimas Nr. DGKS-4427, kuriame atsisakoma nagrinėti ieškovės X prašymą. [...]“;

8.4.10. „Dėl teiginio „3) Reikalauja atlikti papildomus darbus neatlygintinai“, atkreipiame dėmesį, kad 2001 m. birželio 26 d. mokytoja X pasirašė [...] mokyklos Pareigine instrukcija [...], kurios 2 punkto 3 papunktyje sakoma: „Pedagogas laiku ir kokybiškai vykdo direktoriaus įsakymus, atlieka kitus vadovo pavedimus, susijusius su atliekamomis darbo funkcijomis“;

8.4.11. „Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu, kuriame teigiama, kad „skundas nenagrinėjamas, jeigu teismas ar tas pats viešojo administravimo subjektas jau yra priėmęs sprendimą tuo pačiu klausimu ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių ginčyti sprendimą, taip pat jeigu yra suėjęs pranešimo ar skundo padavimo senaties terminas“, [...] teiginių „faktai iš mokyklos gyvenimo“ negalime objektyviai vertinti.“

9. Kartu su skundo papildymo raštais Pareiškėja Seimo kontrolieriui taip pat pateikė:

9.1. **savo** 2016-12-27 kreipimąsi į Savivaldybės merą, kuriame, be kita ko, nurodyta:

9.1.1. „Kreipiuosi į Jus dėl [...] mokyklos direktoriaus A veiklos, kuri jau seniai peržengė civilizuoto bendravimo bei normalaus vadovavimo ribas. Pastaruoju metu mokyklos direktorius A ir kiti su juo susiję asmenys imasi piktybinių susidorojimo veiksmų, organizuoja prieš mane nukreiptą psichologinio spaudimo darbe (mobingo) ir neapykantos kurstymo kampaniją“;

9.1.2. „1. Mokyklos direktorius A vykdo prieš mane nukreiptą šmeižto ir neapykantos kurstymo kampaniją. 2. Pažeidžia a) Darbo kodekso 35 straipsnio [...]; b) Lietuvos Respublikos Konstitucijos 21 straipsnyje [...]; c) Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25 straipsnyje [...]; d) [...] LR Švietimo įstatymo 59 straipsnyje [...]“;

9.2. **Skyriaus** 2017-01-23 raštą Nr. 35-2-121, kuriame, be kita ko, nurodyta:

9.2.1. „[...] mokykloje 2016 metų gruodžio 20 d. 15 val. susirinkimą organizavo mokyklos steigėjai [...]“;

9.2.2. „Dėl [...] mokyklos mokytojų 2016 m. gruodžio 15 d. kreipimosi į Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrių, į [...] mokyklos direktorių A, į mokytoją X buvo pritarta, kad mokyklos mokytojai turi teisę nesutikti su žurnalistės [...] nuomone. Mokyklos bendruomenė patvirtina tai 72 narių parašais“;

9.2.3. „Dėl 2016 m. gruodžio 28 d. kvietimo susitikti su mokyklos administracija primename, kad direktorius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 229 straipsniu, privalo tinkamai organizuoti darbuotojų darbą, laikytis darbo įstatymų, darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančių bei kitų teisės aktų reikalavimų, rūpintis darbuotojų poreikiais“;

9.3. **Ministerijos** Švietimo kokybės ir regioninės politikos departamento 2016-12-30 raštą Nr. SR-5719 (parengtą atsakant į Pareiškėjos 2016-12-12 kreipimąsi), kuriame, be kita ko, nurodyta:

9.3.1. „Tyrimo metu surinkti duomenys leidžia teigti, kad mokykloje stokojama dialogo tradicijų (derybų, sutarimo, taikių konfliktų, darbo ginčų sprendimų būdų) – tai įrodo įvairių raštų, paklausimų, prašymų, reikalavimų gausa, kurie nepadeda bendradarbiauti ir išspręsti susikaupusias problemas“;

9.3.2. „Jūsų rašte minimiems galimiems pažeidimams nagrinėti reikėtų kreiptis į Valstybinę darbo inspekciją prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, kuri koordinuoja institucijų vykdomus nelegalaus darbo reiškinių kontrolės veiksmus. Manome, kad ji turėtų įvertinti ir mokyklos vadovybės priimtą sprendimą dėl galimai neteisingo apmokėjimo už dokumentinės medžiagos rinkimą apie E“;

9.3.3. „Informuojame Jus, kad tėvai gali teikti savo nuomonę, pastebėjimus apie mokytojo veiklą vadovui, nes Švietimo įstatymo 47 str. 7 p. numato, kad tėvai turi teisę reikalauti, kad vaikui būtų teikiamas geros kokybės ugdymas, todėl mokytojo pareiga užtikrinti ugdomų mokinių saugumą, geros kokybės ugdymą [...], tačiau nustatyta, kad mokykla nesivadovavo švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 patvirtintų „Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo“ 10.7 p. nuostatomis, t. y., neanalizavo vaikų ir pedagogų tarpusavio santykių problemų, nepriėmė bendrų sprendimų dėl santykių gerinimo [...]“;

9.4. **Skyriaus** 2017-05-11 raštą Nr. 35-2-616, kuriame nurodyta: Dėl Jūsų 2017 m. balandžio 10 d. prašymo „Dėl [...] mokyklos direktoriaus A veiklos, dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos veiksmų“ Kauno miesto savivaldybėje 2017 m. gegužės 16 d. yra numatytas [...] mokyklos dalininkų susitikimas, kuriame bus aptariami Jūsų prašyme keliami klausimai. Po Kauno miesto mero pavaduotojos Rasos Šnapštienės susitikimo su K Jums bus atsakyta raštu į 2017 m. balandžio 10 d. prašymą“;

9.5. **Savivaldybės mero** 2017-05-30 raštą Nr. (33.205)R-1829, kuriame, be kita ko, nurodyta:

9.5.1. „Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas reglamentuoja sprendimų ir prašymų nagrinėjimo tvarką. Šio įstatymo 14 str. 5 d. 4 p. nustatyta, kad asmenų prašymas gali būti nenagrinėjamas, jeigu tuo pačiu klausimu atsakymą yra pateikęs arba sprendimą priėmęs viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą. Atsižvelgiant į tai, kad daugelis Jūsų rašte pateiktų aplinkybių išnagrinėta arba nagrinėjama teisminėse institucijose“;

9.5.2. „Jūsų rašte nurodyti įvykiai nuo 2017 m. kovo 7 d. yra darbo teisiniai santykiai ir iš jų kylantys ginčai tarp darbdavio ir darbuotojo. Biudžetinėje švietimo įstaigoje darbdavys yra direktorius, kuris yra atsakingas už tinkamą darbo organizavimą įstaigoje. Individualūs darbo ginčai tarp darbuotojo ir darbdavio dėl darbo teisinių santykių nagrinėjami ikiteismine ir teismine tvarka [...]. Darbuotojas, nesutinkantis su darbdavio sprendimais ir manantis, kad jo teisės yra pažeistos, turi teisę kreiptis į darbo ginčus nagrinėjančias institucijas“;

9.5.3. „[...] atsakovė [...] mokykla ir ieškovė X 2017 gegužės 15 d. pasirašė Taikos sutartį. Sutarties šalys pripažįsta, kad po šios abipusių nuolaidų būdu sudarytos taikos sutarties įvykdymo

visi nesutarimai dėl darbo ginčo dalyko bus užbaigti, ir įsipareigoja dėl to nereikšti viena kitai jokių pretenzijų ateityje“;

9.6. Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Kauno teritorinio skyriaus Darbo ginčų komisijos (toliau vadinama – Darbo ginčų komisija) 2017-05-15 sprendimą Nr. DGKS-22290, kuriame, be kita ko, nurodyta:

9.6.1. „Ieškovė 2017-03-13 kreipėsi su prašymu į Darbo ginčų komisiją dėl drausminių nuobaudų panaikinimo ir darbo užmokesčio išieškojimo. 2017-05-15 Darbo ginčų komisijai buvo pateikta patvirtinti šalių sudaryta rašytinė Taikos sutartis“;

9.6.2. „Darbo ginčų komisija [...] nusprendžia: Darbo bylą Nr. APS-2-4560 nutraukti, patvirtinus Taikos sutartį“;

9.7. atsakovo – [...] mokyklos, atstovaujamos direktoriaus, ir ieškovės – Pareiškėjos 2017-05-15 pasirašytą **Taikos sutartį** (kopiją), kuria atsakovas įsipareigojo panaikinti paskirtas drausmines nuobaudas įspėjimus, sudaryti autorinę sutartį ir sumokėti autorinį atlyginimą. Sutartimi šalys taip pat pripažino, „kad po šios abipusių nuolaidų būdu sudarytos taikos sutarties įvykdymo visi nesutarimai dėl darbo ginčo bus užbaigti, ir įsipareigojo dėl to nereikšti viena kitai jokių pretenzijų ateityje“.

4. Pareiškėja Seimo kontrolieriaus, be kita ko, prašo įvertinti ir „sustabdyti mokyklos direktoriaus A ir kitų jam talkinančių asmenų sprendimus bei veiksmus, vykdančius prieš mane nukreiptą gerai organizuotą šmeižto ir neapykantos kurstymo kampaniją“ ir padėti išsiaiškinti, ar specialistai, tyrę [...] mokyklos direktoriaus A veiklą, veikė tinkamai ir teisėtai ir, jei būtų nustatyta tyčinių veiksmų, taikyti tinkamas priemones“.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos aplinkybės

10. Siekdamas išsiaiškinti skunde aprašytas aplinkybes, Seimo kontrolierius kreipėsi į Savivaldybės administraciją bei Ministeriją, prašydamas pateikti informaciją ir motyvuotus paaiškinimus dėl Pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių.

11. Savivaldybės administracija 2017-03-03 raštu Nr. 19-1270(4.6) Seimo kontrolieriui, be kita ko, pateikė šią informaciją:

11.1. „Tiriant Pareiškėjos prašyme nurodytas aplinkybes: 3.1. 2016-10-31 buvo nagrinėta situacija, surašytas pokalbio protokolas su mokyklos direktoriaus pavaduotoja P [...] [...]; 3.2. 2016-10-31 buvo nagrinėta situacija, surašytas pokalbio protokolas su L, [...]; 3.7. 2016-11-21 susitikta su mokyklos rietuvių kalbos mokytojų kūrybine grupe [...]; 3.8. buvo susitikta ir nagrinėti faktai su Pareiškėjos atstove – M, [...] [...]“.

11.2. „Kadangi Pareiškėjos prašyme nebuvo išreikšta valia susitikti ar noras pateikti papildomų faktų, todėl iki 2016-11-23 susitikimų su Pareiškėja organizuota nebuvo. Gavus Pareiškėjos pakartotinį prašymą, 2017-02-09 buvo suorganizuotas susitikimas Savivaldybės administracijos iniciatyva. [...]“.

11.3. „Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu, kuriame nurodyta, kad „skundas nenagrinėjamas, jeigu teismas ar tas pats viešojo administravimo subjektas jau yra priėmęs sprendimą tuo pačiu klausimu ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių ginčyti sprendimą, taip pat, jeigu yra suėjęs pranešimo ar skundo padavimo senaties terminas“, Kauno miesto savivaldybės administracija 2016-11-23 rašte [...] Pareiškėjai nurodė, kad teiginių „faktai iš mokyklos gyvenimo“ negalima objektyviai vertinti, kadangi Pareiškėja rašo apie buvusios mokyklos mokytojos [...] ligą ir jos priežastis, tačiau 2012-05-08 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir

įsiteisėja nuo priėmimo dienos. Kitos Pareiškėjos nurodytos aplinkybės taip pat yra nagrinėtos teisme arba yra sukakęs senaties terminas.“

11.4. „Atkreipiame dėmesį, kad direktoriaus veikla yra susijusi su mokytojų veikla. LR Švietimo įstatymo 59 straipsnyje akcentuojama švietimo įstaigos vadovo atsakomybė skiriant ir atleidžiant mokytojus, tvirtinant jų pareigybių aprašymus, užtikrinant mokytojo etikos normų laikymąsi ir kt. Mokytojo veiklos darbo krūvis, t. y., pamokų skaičius per savaitę, priklauso nuo jo pareigų atlikimo, t. y., vadovaujantis LR Švietimo įstatymo 49 straipsniu, nuo geros kokybės ugdymo. Mokinių [...] prašymai dėl lietuvių kalbos mokytojos X pakeitimo, susitikimas su [...] klasės mokinių tėvais 2017-01-11 [...] rodo, kad mokytoja X nepakankamai užtikrina mokinių teisę į geros kokybės ugdymą“;

11.5. „Pareiškėjos skunduose nurodytų aplinkybių tyrimas Kauno miesto savivaldybės administracijoje bus tęsiamas ir toliau. 2017-03-08 suorganizuotas Pareiškėjos ir mokyklos direktoriaus susitikimas, apie susitikimo rezultatus galėsime informuoti papildomai.“

12. Savivaldybės administracija Seimo kontrolieriui 2017-03-03, be kita ko, pateikė:

12.1. Savivaldybės administracijos pareigūnų 2016-10-31 organizuotų pokalbių su Mokyklos darbuotojais (Mokyklos direktoriaus pavaduotoja bei Mokyklos [...] vedėja) protokolus, kuriuose Mokyklos darbuotojų prašoma pateikti nuomonę apie Pareiškėją;

12.2. Mokyklos direktoriaus 2016-11-16 raštą Nr. S-423, kuriame buvo pateikti paaiškinimai dėl Pareiškėjos prašymo;

12.3. Mokyklos lietuvių kalbos kūrybinės grupės 2016-11-21 susirinkimo, kuriame buvo aptartas Mokyklos mikroklimatas ir mokytojų darbo krūvio pasiskirstymo procedūros, protokolą Nr. 11;

12.4. Mokykloje įvykusio Mokyklos dalininkų (Savivaldybės ir J) atstovų, Ministerijos atstovės, Mokyklos direktoriaus, Mokyklos direktoriaus pavaduotojos, Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos pirmininkės, Pareiškėjos ir kitų asmenų 2016-12-20 posėdžio dėl bendravimo ir bendradarbiavimo tarp mokyklos darbuotojų ir administracijos protokolą Nr. 1; posėdžio metu buvo aptartos Pareiškėjos keliamos problemos ir Mokyklos bendruomenės raštas;

12.5. Mokykloje 2016-12-28 įvykusio susirinkimo dėl mokinių prašymo pakeisti lietuvių kalbos mokytoją, kuriame dalyvavo Mokyklos direktorius, Mokyklos direktoriaus pavaduotoja, Mokyklos pradinio ugdymo skyriaus vedėja, Mokyklos bendruomenės kūrimo skyriaus vedėja, [...] klasės auklėtojos, Ministerijos ir Savivaldybės administracijos atstovai, Pareiškėja ir jos kviestas žurnalistas, protokolą; posėdžio metu Pareiškėja buvo supažindinta su [...] klasės prašymu pakeisti ją, kaip lietuvių kalbos mokytoją, kitu pedagogu;

12.6. Mokykloje 2017-01-11 įvykusio susirinkimo dėl [...] klasės lietuvių kalbos mokymo, kuriame dalyvavo Ministerijos, Savivaldybės administracijos bei Mokyklos atstovai (direktorius, direktoriaus pavaduotoja ir susirinkimo sekretorė – Pradinio ugdymo skyriaus vedėja), protokolą; susirinkimo metu nutarta organizuoti mokinių, klasės tėvų ir Pareiškėjos diskusiją;

12.7. Mokykloje 2017-01-11 įvykusio susirinkimo dėl [...] klasės lietuvių kalbos mokymo, kuriame dalyvavo Ministerijos, Savivaldybės administracijos, Mokyklos atstovai bei [...] klasės vaikų tėvai ir Pareiškėja; susirinkimo metu buvo nutarta pakeisti [...] klasės lietuvių kalbos mokytoją (Pareiškėja su tuo nesutiko).

13. Savivaldybės administracija darbo tvarka (2017-03-31, 2017-09-14, 2018-01-22) Seimo kontrolieriui taip pat pateikė:

13.1. Savivaldybės administracijos Personalo valdymo skyriuje 2017-03-08 įvykusio Savivaldybės administracijos, Mokyklos atstovų ir Pareiškėjos susitikimo dėl Mokyklos direktoriaus ir Pareiškėjos ginčo protokolą Nr. 12-5-140; susitikimo metu buvo nutarta parengti susitarimą, kurį pasirašytų Mokyklos direktorius ir Pareiškėja;

13.2. Mokyklos direktoriaus ir Pareiškėjos susitarimo projektą, kuriuo buvo numatyta susitarti dėl pamokų dviejose 8-ose klasėse skyrimo, neformalaus ugdymo valandų, taip pat numatytas sutarties dėl papildomos medžiagos apie E rinkimo pasirašymas;

13.3. Savivaldybės administracijos Personalo valdymo skyriaus 2017-03-10 aktą dėl X, kuriame konstatuota, kad Pareiškėja susitarimą pasirašyti atsisakė;

13.4. Mokyklos direktoriaus 2017-09-13 raštą Nr. 304, 2017-09-14 raštą Nr. 305 Savivaldybės administracijai, kuriuose teikiami paaiškinimai dėl Pareiškėjos keliamų klausimų, susijusių su jos darbo krūviu;

13.5. Mokyklos direktoriaus 2017-09-11 raštą Nr. S-297 Lietuvos švietimo profesinės sąjungos pirmininkui, kuriame teikiami paaiškinimai dėl Pareiškėjos keliamų klausimų, susijusių su jos darbo krūviu;

13.6. Darbo ginčų komisijos 2018-01-30 sprendimą Nr. DGKS-577. Darbo ginčų komisijos sprendime, be kita ko, nurodyta:

13.6.1. „Ieškovė X 2017-11-30 kreipėsi į Darbo ginčų komisiją su prašymu išnagrinėti darbo ginčą ir pripažinti 2017–2018 m. darbo krūvio organizavimą kaip nepagrįstą objektyviais kriterijais bei pripažinti, kad ieškovės darbo krūvis ir darbo užmokestis buvo sumažintas dėl diskriminacijos požymių. Darbo ginčų komisijos ieškovė pašė, kad būtų atkurtos mokytojos metodininkės, mokykloje dirbančios 26 metus, pažeistos teisės ir išieškotas didesnis darbo užmokestis, ne mažesnis už MMA. 2018-01-25 ieškovė papildė reikalavimą ir prašė Darbo ginčų komisijos priteisti 50 000,00 Eur neturtinės žalos, atsiradusios dėl ieškovės patirtų dvasinių išgyvenimų, nepatogumų, nuolatinio netikrumo jausmo, dvasinio sukrėtimo, diskriminacijos, pažeminimo, reputacijos pablogėjimo“;

13.6.2. „Darbo ginčų komisija [...] nusprendžia: Patvirtinti šalių; ieškovės X [...] ir atsakovo [...] mokyklos [...] Taikos sutartį Darbo byloje Nr. APS-2-23979 [...]“;

13.7. Pareiškėjos ir Mokyklos, atstovaujamos direktoriaus A, 2018-01-30 Taikos sutartį, kurioje nustatyta: „1) atsakovas [Mokykla] suteikia papildomai 5 tarifikuotas darbo valandas teisės aktų nustatyta tvarka iki 2018-08-31; 2) ieškovė [Pareiškėja] įsipareigoja priimti atsakovės kvietimą pavaduoti sergančius kitus pedagogus lituanistus; [...]; 4) atsižvelgiant į taikų ginčo sureguliuojimą atsakovė sutinka kompensuoti ieškovės išlaidas advokato teisinei pagalbai apmokėti, viso 600 eurų („į rankas“), išmokama per 2 mėnesius nuo patvirtinimo; 5) nuo likusios dalies ieškovė reikalavimų atsisako, t. y., reikalavimų dėl neturtinės žalos ir reikalavimų dėl neteisėtai sumažinto krūvio iki bylos iškėlimo.“

14. Ministerija 2017-03-06 raštu Nr. SR-1007 Seimo kontrolierių, be kita ko, informavo:

14.1. Ministerijos „vyr. specialistė [...], siekdama išvengti veiksmų dubliavimo, žodžiu kreipėsi į Kauno miesto savivaldybės administraciją dėl galimybės skunde nurodytus faktus tirti drauge. Susitarimas nebuvo įformintas raštu, tačiau Švietimo ir mokslo ministerijos specialistė tyrime dalyvavo.“

14.2. „Į Pareiškėjos skundą buvo atsakyta laiku (2016-11-23 pateiktas bendras su Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriumi atsakymas [...], kadangi skundo tyrimo terminas buvo pratęstas dėl šių priežasčių: gauti trys analogiški skundai, užtruko laiko nustatyti skundų tapatumą, apsispręsti dėl optimalios tyrimo strategijos, tyrė vienu metu kelios institucijos (Švietimo ir mokslo ministerija, Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyrius, Valstybinės darbo inspekcijos Kauno skyrius); šių institucijų nustatytos aplinkybės buvo reikšmingos atsakymui parengti, reikšmės turėjo ir tyrimo apimtis.“

14.3. „Į Pareiškėjos 2016-11-14 kreipimąsi raštu atsakyta nebuvo, nes bendras atsakymas į ankstesnį skundą jau buvo parengtas ir paruoštas išsiųsti. Atsakymas buvo parengtas kartu su Kauno miesto savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus specialistais. Švietimo ir mokslo ministerijos Kokybės ir regioninės politikos departamento Regioninės politikos ir analizės skyriaus vyr. specialistė Alma Valevičiūtė su Pareiškėja bendravo telefonu ir apie susiklosčiusią situaciją informavo žodžiu.“

Tyrimui reikšmingi teisės aktai

15. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai:

15.1. **Seimo kontrolierių įstatymo** (toliau vadinama – Įstatymas):

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. [...] 4. Seimo kontrolieriai netiria skundų dėl darbo teisinių santykių, taip pat netikrina teismų priimtų sprendimų, nuosprendžių ir nutarčių pagrįstumo ir teisėtumo“;

17 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu: [...] 3) skunde nurodytų aplinkybių tyrimas nepriklauso Seimo kontrolieriaus kompetencijai; [...] 6) padaro išvadą, kad skundą nagrinėti tikslinga kitoje institucijoje ar įstaigoje. [...] 4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas“;

22 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius, atlikęs tyrimą, priima sprendimą: 1) pripažinti skundą pagrįstu; 2) atmesti skundą; 3) nutraukti skundo tyrimą. [...] 3. Skundo tyrimas nutraukiamas, jei tyrimo metu išnyksta skundžiamos aplinkybės arba, tarpininkaujant Seimo kontrolieriui, skunde keliamos problemos išsprendžiamos gera valia, taip pat kitais šio įstatymo nustatytais atvejais.“

15.2. **Vietos savivaldos įstatymo**:

6 straipsnis – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: [...] 5) savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas; [...]“;

9 straipsnis – „1. Savivaldybė administruoja ir užtikrina viešųjų paslaugų teikimą gyventojams, nustatydamą šių paslaugų teikimo būdą, taisykles ir režimą, steigdamą biudžetines ir viešąsias įstaigas, įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parinkdamą viešųjų paslaugų teikėjus ir įgyvendindamą viešųjų paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę“;

19 straipsnis – „1. Seimo kontrolierius, vykdydamas savo pareigas, turi teisę: [...] 21) netirdamas Seimo kontrolieriaus kompetencijai nepriskirto skundo iš esmės, gali teikti siūlymus ar pastabas atitinkamoms institucijoms ir įstaigoms dėl viešojo administravimo gerinimo, kad nebūtų pažeidinėjamos žmogaus teisės ir laisvės“;

29 straipsnis – „8. Savivaldybės administracijos direktorius: 1) tiesiogiai ir asmeniškai atsako už įstatymų, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimų įgyvendinimą savivaldybės teritorijoje jo kompetencijai priskirtais klausimais; 2) tiesiogiai įgyvendindamas įstatymus, Vyriausybės ir savivaldybės tarybos sprendimus, gali kreiptis į valstybinio administravimo subjektus, leisti įsakymus, privalomus savivaldybės administracijos struktūriniams padaliniais, seniūnijoms, į struktūrinius padalinius neįeinantiems valstybės tarnautojams, taip pat jam priskirtos kompetencijos klausimais – savivaldybės gyventojams ir kitiems savivaldybės teritorijoje esantiems subjektams; [...] 7) koordinuoja ir kontroliuoja viešąsias paslaugas teikiančių subjektų darbą, atlieka kitas pagal įstatymus ir savivaldybės tarybos sprendimus jam priskirtas savivaldybės juridinių asmenų valdymo funkcijas; [...]“.

15.3. **Viešojo administravimo įstatymo** (toliau vadinama ir – VAĮ):

3 straipsnis – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 1) įstatymo viršenybės. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; [...] 4) nepiktnaudžiavimo valdžia. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų arba priimti administracinius sprendimus, siekiant kitų, negu įstatymų ar kitų norminių teisės aktų

nustatyta, tikslų; [...] 13) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį“;

14 straipsnis – „1. Asmenų prašymus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. [...].“

15.4. Švietimo įstatymo:

59 straipsnis – „1. Valstybinės ar savivaldybės švietimo įstaigos (išskyrus aukštąsias mokyklas) vadovo pareigybės aprašymą tvirtina, švietimo įstaigos vadovą viešo konkurso būdu į pareigas penkeriems metams skiria ir iš jų atleidžia, viešą konkursą švietimo įstaigos vadovo pareigoms eiti organizuoja savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) ar jos (jo) įgaliotas asmuo. 2. Švietimo įstaigos vadovu gali būti tik nepriekaištingos reputacijos asmuo.

[...].

7. Švietimo įstaigos vadovas: [...] 2) **nustatyta tvarka skiria ir atleidžia mokytojus, kitus ugdymo procese dalyvaujančius asmenis ir aptarnaujančią personalą, tvirtina jų pareigybių aprašymus**; 3) **atsako už šio įstatymo 26 straipsnyje nurodytos informacijos skelbimą, demokratinį švietimo įstaigos valdymą, užtikrina bendradarbiavimu grįstus santykius**, Pedagogų etikos kodekso reikalavimų laikymąsi, skaidriai priimamus sprendimus, švietimo įstaigos bendruomenės narių informavimą, pedagoginio ir nepedagoginio personalo profesinį tobulėjimą, **sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto, prievartos apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką**; 4) **rūpinasi mokytojų ir kitų darbuotojų darbo sąlygomis**, organizuoja trūkstančių mokytojų paiešką; [...].

[...].

15. Tais atvejais, kai švietimo įstaigos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) ar jos (jo) įgaliotas asmuo arba savivaldybės meras gauna informaciją (asmens skundą, informaciją apie tai, kad švietimo įstaigos vadovas įtariamasis ar kaltinamas padaręs nusikalstamą veiką, visuomenės informavimo priemonėse paskelbtą ar kitokią informaciją) apie tai, kad švietimo įstaigos vadovas galimai padarė šiurkštų darbo pareigų pažeidimą arba nėra nepriekaištingos reputacijos, ši institucija arba jos įgaliotas asmuo ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo tokios informacijos gavimo dienos privalo pradėti tarnybinį patikrinimą. [...].“

15.5. Darbo kodekso:

17 straipsnis – „Šio kodekso ir kitų įstatymų nustatyta tvarka darbo teisės normų suteikiamos teisės ginamos darbo ginčus nagrinėjančiuose organuose ir teismuose“;

18 straipsnis – „Šio kodekso ir kitų darbo teisės normų vykdymą pagal teisės aktų nustatytą kompetenciją kontroliuoja ir jų pažeidimų prevenciją vykdo Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija) ir kitos institucijos“;

30 straipsnis – „1. Darbdavys privalo sukurti tokią darbo aplinką, kurioje darbuotojas ar jų grupė nepatirtų priešišku, neetišku, žeminančių, agresyvių, užgaulių, įžeidžiančių veiksmų, kuriais kėsiamasi į atskiro darbuotojo ar jų grupės garbę ir orumą, fizinį ar psichologinį asmens neliečiamumą ar kuriais siekiama darbuotoją ar jų grupę įbauginti, sumenkinti ar įstumti į beginklę ir bejėgę padėtį. 2. Darbdavys imasi visų būtinų priemonių psichologinio smurto darbo aplinkoje prevencijai užtikrinti ir pagalbai asmenims, patyrusiems psichologinį smurtą darbo aplinkoje, suteikti.“

15.6. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo:

25 straipsnis – 1. Darbdaviui atstovaujantis asmuo, įgyvendindamas darbdavio pareigą sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas: 1) imasi priemonių, kad įmonės statiniai, kuriuose įrengtos darbo vietos, pačios darbo vietos, darbo priemonės, darbo

aplinka atitiktų darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus; 2) organizuoja arba paveda darbdavio įgaliotam asmeniui organizuoti profesinės rizikos vertinimą ir tuo pagrindu įvertina (nustato) faktinę darbuotojų saugos ir sveikatos būklę įmonėje, padaliniuose ir atskirose darbo vietose. Nustačius, kad darbuotojų saugos ir sveikatos būklė neatitinka darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų, darbdaviui atstovaujantis asmuo organizuoja reikiamų priemonių parengimą ir įgyvendinimą; [...]“;

39 straipsnis – „1. Darbuotojų saugos ir sveikatos būklė nustatoma pagal tai, kaip darbo priemonės ir darbo sąlygos įmonėje atitinka darbuotojų saugos ir sveikatos norminiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, įvertinus profesinę riziką darbo vietose ar kitose įmonės vietose, kur darbuotojas gali būti darbo laiku. 2. Darbo priemonių, darbo sąlygų, iš jų – darbo aplinkos atitiktis darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimams nustatoma atlikus profesinės rizikos tyrimus ir įvertinus šio tyrimo rezultatus. 3. Darbdaviui atstovaujantis asmuo ar jo pavedimu darbdavio įgaliotas asmuo organizuoja profesinės rizikos vertinimą įmonėje. Tuo atveju, kai įmonėje nėra kompetentingo personalo darbo vietoms ar objektams, kur turi būti vertinama rizika, nustatyti, rizikai tirti ir pagal tyrimo rezultatus nustatyti, šioms paslaugoms įmonė samdo įstaigas ar asmenis iš kitur. Darbo vietas ar objektus, kur turi būti įvertinta profesinė rizika, darbdaviui gali nurodyti darbo inspektorius. [...]“

47 straipsnis – „Kaip įmonėse laikomasi darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų, kontroliuoja Valstybinė darbo inspekcija. Valstybinės darbo inspekcijos funkcijas, teises ir atsakomybę nustato Valstybinės darbo inspekcijos įstatymas.“

15.7. Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių (toliau vadinama – Asmenų aptarnavimo taisyklės), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (redakcija, galiojusi iki 2017-11-23):

8 punktas – „Asmenų prašymai nagrinėjami pagal institucijos kompetenciją. Jeigu institucija, kuriai pateiktas prašymas, neįgalota spręsti jame išdėstytų klausimų, ji ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo užregistravimo institucijoje išsiunčia prašymą Lietuvos Respublikos kompetentingai institucijai, kartu praneša apie tai asmeniui, paaiškina jo prašymo persiuntimo priežastis“;

34 punktas – „Asmenų prašymai, išskyrus asmenų prašymus, į kuriuos, nepažeidžiant asmens, kuris kreipiasi, kitų asmenų ar institucijos interesų, galima atsakyti tuoj pat, turi būti išnagrinėjami per 20 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo institucijoje“;

35 straipsnis – „Jeigu asmens prašymo nagrinėjimas susijęs su komisijos sudarymu, posėdžio sušaukimu ar kitais atvejais, dėl kurių atsakymo pateikimas asmeniui gali užtrukti ilgiau kaip 20 darbo dienų nuo prašymo ir visų reikiamų dokumentų užregistravimo institucijoje, institucijos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi teisę pratęsti šį terminą dar iki 20 darbo dienų. Pratęsus Taisyklių 34 punkte nustatytą terminą, institucija nedelsdama išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis“;

47 punktas – „Atsakymai parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį: [...]“

15.8. Profesinės rizikos vertinimo bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012-10-25 įsakymu Nr. A1-457/V-961:

3 punktas – „Šiuose nuostatose vartojamos sąvokos: [...]; 3.9. Psychosocialinis veiksnys – veiksnys, kuris dėl darbo sąlygų, darbo reikalavimų, darbo organizavimo, darbo turinio, darbuotojų tarpusavio ar darbdavio ir darbuotojo tarpusavio santykių sukelia darbuotojui psichinį stresą.“

15.9. Psychosocialinių rizikos veiksnių tyrimo metodinių nurodymų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005-08-24 įsakymu Nr. V699/A1-241:

1 punktas – „Vadovaujantis Psichosocialinių rizikos veiksnių tyrimo metodiniais nurodymais (toliau – nurodymai), atliekamas darbo aplinkos psichosocialinių rizikos veiksnių keliamos rizikos vertinimas įmonėse pagal Profesinės rizikos vertinimo nuostatų [...], reikalavimus.“

15.10. Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2009-05-12 įsakymu Nr. A1-316:

7 punktas – „Pagrindiniai Valstybinės darbo inspekcijos veiklos tikslai yra: 7.1. vykdyti Lietuvos Respublikos darbo kodekso, darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų nuostatų laikymosi kontrolę ir jų pažeidimų prevenciją; 7.2. vykdyti nelaimingų atsitikimų darbe bei profesinių ligų prevenciją“;

8 punktas – „Valstybinė darbo inspekcija: 8.1. siekdama šių Nuostatų 7.1 papunktyje nurodyto tikslo: 8.1.1. **tikrina, ar darbdaviai laikosi darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų**, taip pat kolektyvinių sutarčių normatyvinių nuostatų dėl darbo sutarčių sudarymo, vykdymo, pasibaigimo, darbuotojų saugos ir sveikatos, darbo ir poilsio laiko, darbo apmokėjimo, garantijų ir kompensacijų, drausminių nuobaudų skyrimo ir materialinės atsakomybės taikymo tvarkos, teikia darbdaviams reikalavimus ir nurodymus; [...] 8.1.9. **tikrina**, ar darbdaviai identifikuoja pavojus, atlieka rizikos tyrimus ir vertinimą; [...] 8.3. taip pat atlieka šias funkcijas: 8.3.1. **tiria pareiškimus bei skundus** Valstybinės darbo inspekcijos kompetencijai priskirtais klausimais, užtikrina pareiškėjų konfidencialumą; [...] 8.3.4. **konsultuoja** darbuotojus, darbuotojų atstovus, darbdaviams atstovaujančius asmenis, darbdavių įgaliotus asmenis darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų, Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų darbo įstatymų taikymo bei vykdymo, kolektyvinių sutarčių sudarymo ir kitais klausimais, rengia ir (ar) organizuoja atitinkamų metodikų, metodinių rekomendacijų, geros praktikos vadovų parengimą, jų aprobavimą ir skleidimą, užsiima su tuo susijusia tiriamąja ir leidybine veikla; [...].“

15.11. [...] mokyklos įstatuose (toliau vadinama – Mokyklos įstatatai), patvirtintuose 2015-06-23 visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu Nr. 64, nustatyta:

4 punktas – „Mokykla yra pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo. Vidurinės mokyklos teisinė forma – viešoji įstaiga“;

[duomenys neskelbiami]

24 punktas – „24. Mokyklos valdymo organai yra visuotinis dalininkų susirinkimas ir vienasmenis valdymo organas – direktorius. Kasdieninę mokyklos veiklą organizuoja direktorius, kurį atviro konkurso būdu skiria į pareigas ir iš jų atleidžia visuotinis dalininkų susirinkimas 2/3 visų dalininkų balsų priimtu sprendimu, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nustatytais kvalifikaciniais reikalavimais pretendentams. Visuotinio dalininkų susirinkimo įgaliotas asmuo su mokyklos direktoriumi sudaro darbo sutartį. [...]. Direktorius atskaitingas ir pavaldus visuotiniam dalininkų susirinkimui. [...]“;

25 punktas – „Mokyklos direktorius: [...]; 25.2. nustatyta tvarka skiria ir atleidžia mokytojus, kitus ugdymo procese dalyvaujančius asmenis ir aptarnaujančią personalą, tvirtina jų pareigybių aprašymus; [...] 25.5. nustato mokyklos direktoriaus pavaduotojų ugdymui veiklos sritis, tvirtina darbuotojų pareigybių aprašymus ir darbuotojų pareigybių sąrašą, neviršydamas nustatyto didžiausio leistino pareigybių skaičiaus, priima darbuotojus į darbą ir atleidžia iš jo, juos skatina ir skiria jiems drausmines nuobaudas; [...] 25.11. sudaro mokiniams ir darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas visais su mokymusi ir darbu susijusiais aspektais; [...]“;

26 punktas – „Mokyklos direktorius atsako: 26.1. už Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų laikymąsi mokykloje; 26.2. už demokratinį mokyklos valdymą, mokytojo etikos normų laikymąsi, skaidriai priimamus sprendimus, bendruomenės narių informavimą; [...] 26.4. už sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto, prievartos apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką; [...].“

Tyrimo išvados

16. Iš skundo ir skundo papildymų dokumentų turinio nustatyta, kad Pareiškėja skundžiasi dėl galimai netinkamai vykdomų Mokyklos direktoriaus funkcijų ir Kauno miesto savivaldybės administracijos veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus jos kreipimąsi dėl Mokyklos direktoriaus veiksmų. Pareiškėja nurodo, kad Mokyklos direktorius neteisingai skirsto darbo krūvius, paskirdamas Pareiškėjai galimai mažiausią darbo krūvį iš visų Mokyklos lietuvių kalbos mokytojų, taip pat, teikdamas paaiškinimus Savivaldybės administracijai, galimai klastoja dokumentus, nesumoka jai priklausančio užmokesčio už darbą, atliktą vasaros atostogų metu, bei taiko jos atžvilgiu psichologinį smurtą (mobingą). Pareiškėja taip pat nurodo, kad Savivaldybės administracija netinkamai išnagrinėjo jos skundą ir nesiėmė visų nuo jos priklausančių veiksmų, tam, kad konfliktinė situacija Mokykloje išnyktų.

Įvertinus skundo ir tyrimo metu gautų dokumentų turinį, darytina išvada, kad skunde nurodytos aplinkybės iš esmės yra susijusios su darbo santykiais, t. y., tarp Pareiškėjos ir Mokyklos direktoriaus, kuris, vadovaujantis Mokyklos įstatais, nustatyta tvarka skiria ir atleidžia mokytojus, kitus ugdymo procese dalyvaujančius asmenis ir aptarnaujančią personalą, tvirtina jų pareigybių aprašymus, t. y., vykdo darbdavio funkcijas, yra kilęs darbo ginčas dėl pamokų skirstymo, apmokėjimo už atliktus darbus ir Pareiškėjos pareigų vykdymo.

17. Vadovaujantis Įstatymo 12 straipsniu, Seimo kontrolieriai tiria skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. Seimo kontrolierių veiklos tikslas yra ginti žmogaus teisę į gerą viešąjį administravimą, užtikrinti žmogaus teises ir laisves, prižiūrėti, ar valdžios įstaigos vykdo pareigą tinkamai tarnauti žmonėms. Įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta, kad Seimo kontrolieriai netiria skundų dėl darbo teisinių santykių.

Atsižvelgiant į tai, kad **aplinkybių, kilusių iš darbo santykių, vertinimas ir tyrimas bei darbo ginčų sprendimas nepriklauso Seimo kontrolieriaus kompetencijai, skunde nurodytos aplinkybės, susijusios su darbo santykiais, Seimo kontrolieriaus tyrimo metu nevertintos.**

Pažymėtina, kad dėl darbo ginčo (galimai netinkamai skirstomų pamokų, neapmokant už papildomą darbą) Pareiškėja turėjo (ir turi) teisę Darbo kodekso nustatyta tvarka kreiptis į darbo ginčus nagrinėjančias institucijas – darbo ginčų komisiją arba tiesiogiai į teismą, jei darbo ginčo esmė nereikalauja išankstinio neteisminio ginčo nagrinėjimo, ir tokiu būdu spręsti ginčą bei ginti savo pažeistas teises ir teisėtus interesus (šios pažymos 15.5 punktą). Apie tai Pareiškėja buvo informuota Seimo kontrolieriaus 2016-12-23 raštu Nr. 4D-2016/2-1655/3D-3612.

18. Skundo tyrimo metu nustatyta, kad Pareiškėja pasinaudojo savo teise skųsti galimai neteisėtus darbdavio – Mokyklos direktoriaus – veiksmus.

19. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, šioje pažymoje įvertintos skunde nurodytos aplinkybės, susijusios tik su Savivaldybės administracijos atliekamų viešojo administravimo funkcijų vykdymu bei procedūrų laikymusi teikiant atsakymus į Pareiškėjos kreipimuisis.

20. Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymu (šios pažymos 15.2 punktą), viena iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų – savivaldybės teritorijoje gyvenančių vaikų iki 16 metų mokymosi pagal privalomojo švietimo programas užtikrinimas. Savivaldybė šią funkciją įgyvendina užtikrindama viešosios paslaugos (švietimo) teikimą steigdama biudžetines ir viešąsias įstaigas bei įgyvendindama viešųjų paslaugų teikimo priežiūrą ir kontrolę. Savivaldybės administracijos direktorius koordinuoja ir kontroliuoja švietimo įstaigų, kaip viešąsias paslaugas teikiančių subjektų, darbą. Būtina pažymėti, kad savivaldybės administracijos direktorius neturi įgaliojimų vertinti darbo santykių, susiklostančių tarp viešąją paslaugą teikiančio subjekto (jo atstovo) ir jo darbuotojų.

[...] mokykla – viešoji įstaiga, teikianti švietimo paslaugas, kurios dalininkai yra Kauno miesto savivaldybė ir J. Vadovaujantis Mokyklos įstatais, Mokyklos valdymo organai yra visuotinis dalininkų susirinkimas ir vienasmenis valdymo organas – direktorius. Visuotinis dalininkų susirinkimas skiria direktorių į pareigas ir iš jų atleidžia. Kasdieninę Mokyklos veiklą organizuoja direktorius, kuris, be kita ko, skiria ir atleidžia mokytojus, kitus ugdymo procese dalyvaujančius asmenis ir aptarnaujantį personalą. Pažymėtina, kad Mokyklos įstatuose nenumatyta galimybė dalininkams daryti tiesioginę įtaką Mokyklos direktoriaus ir Mokyklos darbuotojų darbo santykiams.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Mokyklos direktorius, kaip darbdavys, veikia savarankiškai ir **Savivaldybės pareigūnai neturi įgaliojimų vertinti tarp Pareiškėjos ir Mokyklos direktoriaus susiklosčiusius darbo teisinius santykius ir spręsti darbo ginčus** bei priimti administracinius sprendimus dėl Mokyklos direktoriaus veiksmų.

Kita vertus, pažymėtina, kad Savivaldybė, būdama vienu iš Mokyklos dalininkų, turi teisę vertinti Mokyklos direktoriaus tinkamumą vadovauti Mokyklai, nustačiusi netinkamus Mokyklos direktoriaus veiksmus, turi teisę inicijuoti dalininkų sprendimus dėl Mokyklos direktoriaus tarnybinio vertinimo, inicijuoti Mokyklos veiklos audito atlikimą arba, atsižvelgiant į susiklosčiusią situaciją, siūlyti Mokyklos direktoriui imtis papildomų priemonių situacijai Mokykloje gerinti.

21. Iš skundo turinio ir papildomų dokumentų nustatyta:

21.1. Pareiškėja 2016-10-11 kreipėsi į Savivaldybės merą dėl Mokyklos direktoriaus veiksmų, kuris, jos teigimu, netinkamai skirsto darbo krūvius, klastoja dokumentus, jos atžvilgiu taiko psichologinį spaudimą bei nesumoka jai priklausančio darbo užmokesčio už darbą vasaros atostogų metu (analogiškas kreipimasis buvo pateiktas Ministerijai) ir prašė užtikrinti jos, kaip Mokyklos darbuotojos, teises ir teisėtus interesus;

21.2. Pareiškėjos prašymas buvo nukreiptas Savivaldybės administracijos direktoriui pavedant išsiaiškinti ir informuoti Pareiškėją apie priimtus sprendimus;

21.3. tiriant Pareiškėjos prašyme nurodytas aplinkybes, Savivaldybės ir Ministerijos pareigūnai organizavo pokalbius su Mokyklos darbuotojais;

21.4. siekiant išsiaiškinti Mokyklos mikroklimatą ir mokytojų darbo krūvio pasiskirstymo procedūras, Savivaldybės ir Ministerijos pareigūnai dalyvavo Mokyklos lietuvių kalbos kūrybinės grupės susirinkime;

21.5. Savivaldybės administracijos specialistė 2016-11-09 el. paštu informavo Pareiškėją apie jos prašymo nagrinėjimo termino atidėjimą;

21.6. Pareiškėja 2016-11-14 kreipėsi į Skyriaus vedėją, prašydama pateikti informaciją apie jos prašymo nagrinėjimo eigą ir prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis;

21.7. Savivaldybės administracija 2016-11-23 raštu pateikė Pareiškėjai atsakymą, kuriame nurodė, jog atsakoma į Pareiškėjos 2016-09-11 (gautą 2016-10-11) ir 2016-11-14 kreipimuisi, ir išdėstė savo poziciją dėl visų Pareiškėjos prašymo teiginių;

21.8. Mokykloje 2016-12-20 organizuotas Mokyklos dalininkų, Ministerijos, Mokyklos administracijos, Lietuvos mokytojų profesinės sąjungos atstovų bei Pareiškėjos susitikimas, kurio metu buvo aptariamos Pareiškėjos keliamos problemos ir pateiktas Mokyklos bendruomenės raštas;

21.9. Pareiškėja 2016-12-27 pakartotinai kreipėsi į Savivaldybės merą dėl Mokykloje jos atžvilgiu galimai vykdomo šmeižto;

21.10. Mokykloje 2016-12-28 organizuotas Mokyklos administracijos, Savivaldybės, Ministerijos atstovų ir Pareiškėjos bendras susirinkimas, susijęs su Pareiškėjos darbo krūvio (sprendžiant klausimą dėl mokinių prašymo pakeisti lietuvių kalbos mokytoją) nustatymu;

21.11. Mokykloje 2017-01-11 organizuoti bendri Mokyklos administracijos, Savivaldybės, Ministerijos atstovų ir mokinių tėvų susitikimai sprendžiant klausimą dėl mokinių prašymo pakeisti lietuvių kalbos mokytoją;

21.12. Skyrius 2017-01-23 raštu atsakė Pareiškėjai (į jos 2016-12-27 kreipimąsi), kuriame pateikė bendro pobūdžio paaiškinimus dėl 2016-12-20 Mokykloje įvykusio susirinkimo;

21.13. sprendžiant Pareiškėjos keliamus klausimus, Mokykloje 2017-03-08 organizuotas Savivaldybės administracijos ir Mokyklos atstovų bei Pareiškėjos susitikimas;

21.14. Pareiškėja 2017-03-13 kreipėsi į Darbo ginčų komisiją dėl drausminių nuobaudų panaikinimo ir darbo užmokesčio išieškojimo;

21.15. Darbo ginčų komisija 2017-05-15 patvirtino Pareiškėjos ir Mokyklos, atstovaujamos direktoriaus, Taikos sutartį;

21.16. Pareiškėja 2017-04-10 pakartotinai kreipėsi į Savivaldybės merą dėl Mokyklos direktoriaus veiksmų;

21.17. Savivaldybės meras 2017-05-30 raštu atsakė Pareiškėjai, nurodydamas, jog Pareiškėja rašte iš esmės nurodo aplinkybes, susijusias su darbo teisiniais santykiais, kurie turėtų būti nagrinėjami ikiteismine ir teismine tvarka darbo ginčus nagrinėjančiose institucijose;

21.18. Pareiškėja 2017-11-30 kreipėsi į Darbo ginčų komisiją dėl galimai netinkamai paskirstyto darbo krūvio, neišmokėto darbo užmokesčio ir neturtinės žalos išieškojimo;

21.19. Darbo ginčų komisija 2018-01-30 sprendimu patvirtino Pareiškėjos ir Mokyklos, atstovaujamos direktoriaus, Taikos sutartį.

22. Įvertinus tai, kas išdėstyta, nėra pagrindo teigti, kad Savivaldybės administracijos pareigūnai, gavę Pareiškėjos 2016-09-11 (2016-10-11), 2016-12-27 ir kitus kreipimusis, nesiėmė jokių veiksmų Pareiškėjos keliamoms problemoms spręsti. Savivaldybės administracijos pareigūnai kartu su Ministerijos atstovu organizavo susitikimus su Mokyklos darbuotojais, vertino Mokyklos darbuotojų ir direktoriaus pateiktus paaiškinimus bei dokumentus, organizavo bendrus Savivaldybės administracijos, Mokyklos atstovų ir Pareiškėjos susitikimus, taip pat dalyvavo Mokyklos administracijos, mokinių tėvų ir Pareiškėjos susitikimuose ir pan. bei teikė Pareiškėjai atsakymus į jos kreipimusis. Kartu atkreiptinas dėmesys į tai, kad iš skundo tyrimo metu gautų dokumentų nustatyta, jog Savivaldybės pareigūnai iš esmės vertino ne Mokyklos direktoriaus, o pačios Pareiškėjos veiksmus (pvz., šios pažymos 11.4, 12.1 punktai). Tokia Savivaldybės administracijos pareigūnų pozicija kritikuotina.

Būtina pažymėtina, kad Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai nagrinėjant Pareiškėjos kreipimusis nebuvo pakankami, kadangi konfliktinė situacija Mokykloje iki šios pažymos surašymo dienos liko neišspręsta (tai patvirtina pakartotinai Pareiškėjos 2018-02-20 ir 2018-02-22 kreipimaisi į Seimo kontrolierių įstaigą).

23. Vertinant Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės mero pateiktus atsakymus Pareiškėjai, visų pirma atkreiptinas dėmesys į tai, kad, kaip jau rašyta šioje pažymoje pirmiau, Savivaldybės administracijos pareigūnai neturi įgaliojimų vertinti tarp Pareiškėjos ir Mokyklos direktoriaus susiklosčiusių darbo teisinių santykių ir spręsti darbo ginčų, todėl pareigūnai negalėjo priimti sprendimų dėl Pareiškėjos keliamų klausimų, susijusių su darbo santykiais (galimu darbo užmokesčio nesumokėjimu, psichologiniu spaudimu, galimai vykdomu šmeižtu ir pan.). Atsižvelgiant į tai ir į tai, kad Mokyklos direktorius (kaip darbdavys) nėra pareigūnas veikiantis viešojo administravimo srityje, dėl kurio veiksmų (neveikimo) gali būti pradėta administracinė procedūra, Savivaldybės administracijos 2016-11-23, 2017-01-23 ir kiti raštai nelaikytini administracinės procedūros sprendimais, sukeliančiais Pareiškėjai teises pasekmes bei pažeidžiančiais jos teises ir laisves.

24. Nepaisant to, atkreiptinas dėmesys į tai, kad teisės aktais nustatyti ne tik reikalavimai administracinių sprendimų priėmimui, bet ir asmenims teikiamų atsakymų turinio reikalavimai. Vadovaujantis VAI įstatyme įtvirtintu išsamumo principu – viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį (šios pažymos 15.3 punktas); vadovaujantis Asmenų aptarnavimo taisyklėmis – viešojo administravimo subjektas atsakymus asmenims turi rengti

atsižvelgdamas į prašymo turinį (šios pažymos 15.7 punktą). Taigi, viešojo administravimo subjektai, rengdami atsakymus, privalo įvertinti pareiškėjų prašymo turinį ir pateikti teisės aktų nuostatomis pagrįstą, aiškų ir argumentuotą atsakymą, kuriame būtų atsakyta į visus pareiškėjų keliamus klausimus arba aiškiai nurodyta, dėl kokių priežasčių atsakymas nėra teikiamas.

Pažymėtina ir tai, kad asmenims teikiami atsakymai **turi būti pateikti tokia forma, kad juose išdėstyta informacija būtų aiški ir suprantama ne tik viešojo administravimo subjektui, bet ir asmeniui, kuriam ji teikiama**, ypačingai tais atvejais, kai neteisingai suprasta informacija gali sąlygoti asmens teisių pasikeitimus (pvz., asmuo nepagrįstai gali tikėtis, kad jo keliamos problemos bus išspręstos institucijoje, kuri nėra kompetentinga iš esmės išnagrinėti keliamus klausimus).

25. Savivaldybės administracijos 2016-11-23 rašte, parengtame atsakant į Pareiškėjos 2016-09-11 (2016-10-11) kreipimąsi dėl galimai pažeidžiamų jos, kaip darbuoto, teisių, išdėstyta pozicija dėl visų Pareiškėjos prašyme nurodytų teiginių, **tačiau aiški ir argumentuota Savivaldybės, kaip vieno iš Mokyklos dalininkų, pozicija dėl Mokyklos direktoriaus veiksmų, taip pat aiškiai nenurodyta, dėl kokių priežasčių Savivaldybė negali jos pateikti, bei nepaaiškinta, kur Pareiškėja turėtų kreiptis, siekdama spręsti su darbo santykiais susijusį ginčą**. Pažymėtina, kad tik Savivaldybės mero 2017-05-30 atsakyme į Pareiškėjos 2017-04-10 kreipimąsi buvo paaiškinta, jog tarp Pareiškėjos ir Mokyklos direktoriaus kilęs ginčas turi būti sprendžiamas darbo ginčus nagrinėjančiose institucijose.

26. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad kritikuotinas ir minėtame (2016-11-23) rašte pateiktas Savivaldybės administracijos teiginys, jog, vadovaujantis VAI 11 straipsnio 3 dalies 3 punktu, kuriame teigiama, kad „skundas nenagrinėjamas, jeigu teismas ar tas pats viešojo administravimo subjektas jau yra priėmęs sprendimą tuo pačiu klausimu ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių ginčyti sprendimą, taip pat jeigu yra suėjęs pranešimo ar skundo padavimo senaties terminas“, [...] teiginių „Faktai iš mokyklos gyvenimo“ negali objektyviai vertinti“. Toks Savivaldybės atsakymas nėra išsamus ir Pareiškėjai liko neaišku, dėl kokių konkrečių priežasčių jos nurodyti faktai nebuvo vertinami (neaišku, kurios aplinkybės buvo išnagrinėtos teismuose, dėl kurių aplinkybių, Savivaldybės teigimu, suėjo senaties terminas, ir pan.). Kita vertus, pažymėtina, kad Pareiškėja, savo kreipimesi nurodydama „faktus iš mokyklos gyvenimo“, siekė ne to, kad jie būtų išnagrinėti iš naujo, o nurodė tam, kad jais remiantis būtų įvertintas Mokyklos direktoriaus gebėjimas vadovauti Mokyklai.

27. Vertinant aplinkybes, susijusias su Pareiškėjos 2016-09-11 (2016-10-11) prašymo nagrinėjimo termino pratęsimu, atkreiptinas dėmesys į tai, jog Asmenų aptarnavimo taisyklėse nustatyta, kad prašymai institucijose turi būti išnagrinėti per 20 darbo dienų nuo prašymo užregistravimo institucijoje dienos. Išimtiniais, teisės aktų numatytais, atvejais prašymų nagrinėjimo ir sprendimų priėmimo terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 20 darbo dienų. Pratęsus nustatytą terminą, institucija nedelsdama išsiunčia asmeniui pranešimą raštu ir nurodo prašymo nagrinėjimo pratęsimo priežastis (šios pažymos 15.7 punktą).

Savivaldybės administracija Pareiškėjai atsakymą į jos 2016-09-11 prašymą pateikė praėjus 30 darbo dienų nuo Pareiškėjos kreipimosi Savivaldybėje gavimo dienos (2016-10-11). Pažymėtina, kad Savivaldybės administracijos valstybės tarnautoja elektroniniu paštu Pareiškėją informavo apie jos prašymo nagrinėjimo termino pratęsimą (šios pažymos 8.2 punktą) ir nurodė priežastis, tačiau, atsižvelgiant į Asmenų prašymo nagrinėjimo taisyklių reikalavimus (informacija apie prašymo nagrinėjimo termino pratęsimą turi būti pateikiama raštu), tokios informacijos pateikiamas elektroniniu paštu, nepateikiant oficialaus, atsakingo asmens pasirašyto rašto, laikytinas netinkamu. Pareiškėja 2016-11-14 raštu prašė paaiškinti prašymo pratęsimo priežastis ir nurodyti prašymo nagrinėjimo eigą. Savivaldybės administracija 2016-11-23 raštu ją informavo, kad kartu teikia ir atsakymą į šį Pareiškėjos kreipimąsi, tačiau šiame rašte nepateikė paaiškinimų dėl prašymo

nagrinėjimo eigos bei nenurodė aiškių prašymo nagrinėjimo termino pratęsimo priežasčių.

28. Vertinant Skyriaus 2017-01-23 raštą, pastebėtina, kad šiame rašte taip pat pateikti tik bendro pobūdžio paaiškinimai dėl 2016-12-20 įvykusio susirinkimo, nepateikiant aiškios Savivaldybės administracijos pozicijos dėl galimai Pareiškėjos atžvilgiu vykdymo šmeižto, dėl kurio Pareiškėja kreipėsi 2016-12-27 raštu (pvz., tuo atveju, jei Savivaldybės administracija nekompetentinga spręsti šio klausimo, pateikiant informaciją, kur turėtų kreiptis Pareiškėja).

29. Savivaldybės meras 2017-05-30 raštu (atsakydamas į Pareiškėjos 2017-04-10 prašymą) ją informavo, kad VAI 14 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad asmenų prašymas gali būti nenagrinėjamas, jeigu tuo pačiu klausimu atsakymą yra pateikęs arba sprendimą priėmęs viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų faktinių duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą, taip pat nurodė, kad daugelis rašte pateiktų aplinkybių išnagrinėta arba nagrinėjama teisminėse institucijose. Pažymėtina, kad toks Savivaldybės mero raštas negali būti laikomas išsamiu atsakymu, kadangi iš jo turinio nėra aišku, kurios konkrečios aplinkybės jau yra išnagrinėtos, taip pat kokios konkrečios Pareiškėjos kreipimėsi nurodytos aplinkybės galimai nagrinėjamos teisminėse institucijose. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad iš skundo tyrimo metu gautų dokumentų nustatyta, jog Pareiškėja kreipėsi tik į ikiteismines ginčo nagrinėjimo institucijas, todėl Savivaldybės mero teiginys, jog dalis aplinkybių šiuo metu yra nagrinėjama teisminėse institucijose, neatitinka realios situacijos ir yra klaidinantis.

30. Įvertinus tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Savivaldybės administracija, nagrinėdama Pareiškėjos kreipimuisi, savo veikloje nesivadovavo VAI įtvirtintu išsamumo principu, todėl Pareiškėjai į jos kreipimuisi buvo pateikti nepakankamai išsamūs ir neargumentuoti atsakymai. **Pažymėtina, kad tokiuose Savivaldybės pareigūnų veiksmuose išvelgtini biurokratizmo požymiai, dėl kurių buvo pažeista Pareiškėjos teisė į gerą viešąjį administravimą.** Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjo skundas dėl Savivaldybės administracijos veiksmų (neveikimo), teikiant atsakymus į jos kreipimuisi, pripažintinas pagrįstu pagal šios pažymos 24–29 punktuose pateiktas išvadas.

31. Vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsniu, Seimo kontrolierius, vykdydamas savo pareigas, be kita ko, turi teisę, netirdamas Seimo kontrolieriaus kompetencijai nepriskirto skundo iš esmės, teikti siūlymus ar pastabas atitinkamoms institucijoms ir įstaigoms dėl viešojo administravimo gerinimo, kad nebūtų pažeidžiamos žmogaus teisės ir laisvės.

Atsižvelgdamas į tai, Seimo kontrolierius pažymi, kad supranta susidariusios probleminės situacijos jautrumą ir aktualumą Pareiškėjai. Pareiškėja savo kreipimosi į Seimo kontrolierių, Savivaldybės pareigūnus, Mokyklos direktorių raštuose ne kartą nurodė aplinkybes, kurios, jos manymu įrodo, kad jos atžvilgiu Mokykloje taikomas psichologinis smurtas (mobingas). Įvertinus skundo tyrimo metu surinktą medžiagą darytina išvada, kad Pareiškėjos nurodytos problemos, susijusios su jos atžvilgiu taikomu psichologiniu smurtu, iš esmės nebuvo vertinamos nei Pareiškėjos prašymo nagrinėjimo Savivaldybėje, nei Mokykloje vykusių susitikimų ir posėdžių metu. Pažymėtina, kad pasikartojantys Pareiškėjos prašymai ir skundai, taip pat Mokyklos direktoriaus raštai, kuriuose nurodomi Pareiškėjos veiklos trūkumai, pakartotinis ginčo nagrinėjimas Darbo ginčų komisijoje bei Pareiškėjos apsilankymo Seimo kontrolierių įstaigoje 2018-02-21 ir 2018-02-28 metu žodžiu pateikti pastebėjimai bei papildomi Pareiškėjos kreipimaisi į Seimo kontrolierių įstaigą (2018-02-20 ir 2018-02-21) rodo, kad konfliktinė situacija Mokykloje neišnyko. Įvertinus Pareiškėjos 2018-02-28 pateiktą informaciją (Pareiškėja susitikimo Seimo kontrolierių įstaigoje metu nurodė, kad, prieš sudarant 2018-01-30 Taikos sutartį, buvo tartasi dėl 5 tarifikuotų valandų per savaitę, tačiau dėl dviprasmiškos Taikos sutarties formuluotės Mokyklos direktorius jai skyrė tik 5 tarifikuotas valandas visam laikotarpiui iki 2018-08-31, taip pat kad su įsakymu, kurio

registracijos data dokumente 2018-02-01, Pareiškėja buvo supažindinta tik 2018-02-26), kyla pagrįstos abejonės dėl Mokyklos direktoriaus veiksmų atitikimo teisės aktų reikalavimams, susijusiems su darbdavio pareiga užtikrinti saugią ir sveiką darbo aplinką.

32. Seimo kontrolierius atkreipia dėmesį į tai, kad, vadovaujantis Švietimo įstatymo 59 straipsniu (šios pažymos 15.4 punktas), švietimo įstaigos vadovas, be kita ko, atsako už demokratinį švietimo įstaigos valdymą, užtikrina bendradarbiavimu grįstus santykius, taip pat atsako už sveiką, saugią, užkretančią kelią bet kokioms smurto, prievartos apraiškoms bei rūpinasi mokytojų ir kitų darbuotojų darbo sąlygomis. Pažymėtina, minėtame straipsnyje taip pat įtvirtinta, kad tuo atveju, kai švietimo įstaigos savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (dalyvių susirinkimas) ar jos (jo) įgaliotas asmuo arba savivaldybės meras gauna informaciją (*asmens skundą*, informaciją apie tai, kad švietimo įstaigos vadovas įtariamasis arba kaltinamas padaręs nusikalstamą veiką, visuomenės informavimo priemonėse paskelbtą ar *kitokią informaciją*) apie tai, kad švietimo įstaigos vadovas galimai padarė šiurkštų darbo pareigų pažeidimą arba nėra nepriekaištingos reputacijos, ši institucija arba jos įgaliotas asmuo ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo tokios informacijos gavimo dienos **privalo pradėti tarnybinį patikrinimą**.

33. Seimo kontrolierius atkreipia dėmesį ir į tai, kad vadovaujantis Darbo kodekso 30 straipsniu darbdavys privalo sukurti tokią darbo aplinką, kurioje darbuotojas ar jų grupė nepatirtų priešišku, neetišku, žeminančiu, agresyviu, užgauliu, įžeidžiančiu veiksnu, kuriais kėsiamasi į atskiro darbuotojo ar jų grupės garbę ir orumą, fizinį ar psichologinį asmens neliečiamumą ar kuriais siekiama darbuotoją ar jų grupę įbauginti, sumenkinti ar įstumti į beginklę ir bejėgę padėtį. Darbdavys taip pat imasi visų būtinų priemonių psichologinio smurto darbo aplinkoje prevencijai užtikrinti ir pagalbai asmenims, patyrusiems psichologinį smurtą darbo aplinkoje, suteikti (šios pažymos 15.5 punktas). Vadovaujantis Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo (šios pažymos 15.6 punktas) 25 straipsniu, darbdaviui atstovaujantis asmuo, įgyvendindamas darbdavio pareigą sudaryti darbuotojams saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas visais su darbu susijusiais aspektais, organizuoja arba paveda darbdavio įgaliotam asmeniui organizuoti profesinės rizikos vertinimą ir tuo pagrindu įvertina (nustato) faktinę darbuotojų saugos ir sveikatos būklę įmonėje, padaliniuose ir atskirose darbo vietose. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad tuo atveju, jeigu darbe darbuotojas galimai jaučia psichologinį spaudimą, galimai yra įžeidinėjamas, galima daryti prielaidą, kad darbuotojas darbe patiria psichosocialinių rizikos veiksnių poveikį (šios pažymos 15.8 punktas). Tokiu atveju darbdavys privalo organizuoti profesinės rizikos vertinimą (darbo aplinkos psichosocialinės rizikos veiksnių įvertinimą) ir tuo pagrindu įvertinti (nustatyti) faktinę darbuotojų saugos ir sveikatos būklę įmonėje, padaliniuose ir atskirose darbo vietose. Pažymėtina, kad Seimo kontrolierius neturi duomenų, ar, atsižvelgiant į ne kartą Pareiškėjos skunduose nurodytas aplinkybes dėl galimai jos atžvilgiu taikomo psichologinio spaudimo, Mokyklos direktorius inicijavo darbo aplinkos psichosocialinės rizikos veiksnių įvertinimą.

34. Kaip jau buvo rašyta šioje pažymoje pirmiau, [...] mokykla – viešoji įstaiga, teikianti švietimo paslaugas, kurios dalininkai yra Kauno miesto savivaldybė ir J. Vadovaujantis Mokyklos įstatais, visuotinis dalininkų susirinkimas skiria direktorių į pareigas ir iš jų atleidžia. Taigi, Savivaldybė nėra kompetentinga vienašališkai vertinti Mokyklos direktoriaus veiksmus ir gebėjimus vadovauti Mokyklai ar pradėti ir vykdyti Mokyklos direktoriaus veiklos tarnybinį patikrinimą. Nepaisant to, **Savivaldybė, būdama vienu iš dalininkų, turi teisę inicijuoti dalininkų susirinkimus, teikti pasiūlymus dalininkų susirinkimui**.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad iki šiol Mokyklos dalininkai nėra pateikę aiškios pozicijos dėl Mokyklos direktoriaus veiklos, Savivaldybei teiktina rekomendacija inicijuoti dalininkų susirinkimą dėl Mokyklos direktoriaus tarnybinio patikrinimo bei įpareigojimo atlikti Mokykloje darbo aplinkos psichosocialinės rizikos veiksnių įvertinimą.

35. Darbo kodekso 18 straipsnyje (šios pažymos 15.5 punktas) nustatyta, kad darbo teisės normų vykdymą pagal teisės aktų nustatytą kompetenciją kontroliuoja ir jų pažeidimų prevenciją vykdo Valstybinė darbo inspekcija. Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 47 straipsnyje (šios pažymos 15.5 punktas) reglamentuota, kad Valstybinė darbo inspekcija kontroliuoja, kaip įmonėse laikomasi darbuotojų saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimų. Pažymėtina, kad, vadovaujantis Valstybinės darbo inspekcijos nuostatais (šios pažymos 15.10 punktas), VDI, be kita ko, tikrina, ar darbdaviai laikosi darbuotojų saugą ir sveikatą bei darbo santykius reglamentuojančių įstatymų ir kitų norminių teisės aktų, ar darbdaviai identifikuoja pavojus, atlieka rizikos tyrimus ir vertinimą.

Atsižvelgdamas į šias aplinkybes ir įvertinęs tai, jog iki šios pažymos surašymo Pareiškėjos keliamos problemos nėra išspręstos, Seimo kontrolierius mano, jog tikslinga, kad Pareiškėjos skunde nurodytas aplinkybes, susijusias su jos atžvilgiu galimai taikomu psichologiniu smurtu, bei Mokyklos direktoriaus veiksmus, galimai pažeidžiant darbo teisės normas, saugos ir sveikatos norminių teisės aktų reikalavimus bei neatliekant psichosocialinės rizikos veiksnių vertinimo, įvertintų VDI.

36. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Pareiškėja 2016-09-10 Ministerijai pateikė analogiško (kaip ir teikto Savivaldybei) turinio prašymą (prašymas Ministerijoje gautas 2016-10-10), tačiau Ministerija nepateikė Pareiškėjai atsakymo, taip pat neatsakė į pakartotinį Pareiškėjos 2016-11-14 kreipimąsi, motyvuodama tuo, kad buvo parengtas „bendras“ Ministerijos ir Savivaldybės 2017-11-23 atsakymas (šios pažymos 14 punktas). Įvertinus Savivaldybės administracijos 2017-11-23 rašto turinį ir kitus Savivaldybės administracijos pateiktus dokumentus, nustatyta, kad vykdant Pareiškėjos skundo tyrimą ir rengiant atsakymą dalyvavo ir Ministerijos atstovai (šios pažymos 8.4, 12.4–12.6 punktai). Nepaisant to, pažymėtina, kad Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų parengtas ir Savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pasirašytas raštas negali būti laikomas Ministerijos atsakymu. Vadovaujantis VAĮ ir Asmenų aptarnavimo taisyklėmis (šios pažymos 15.3 ir 15.7 punktai) asmenų prašymus nagrinėja ir atsakymus teikia ta institucija, kuriai kreipimasis adresuojamas, o tuo atveju, jei institucija, kuriai pateiktas prašymas, neįgaliota spręsti jame išdėstytų klausimų, ji ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo užregistravimo institucijoje išsiunčia prašymą kompetentingai institucijai ir apie tai informuoja prašymą pateikusį asmenį. Taigi, gavusi Pareiškėjos kreipimąsi adresuotą Švietimo ir mokslo ministrei, Ministerijos pareigūnai privalėjo parengti ir pateikti Pareiškėjai atsakymą raštu, arba persiųsti skundą kompetentingai, atsakymą rengiančiai institucijai ir apie tai raštu informuoti Pareiškėją, nurodant persiuntimo priežastis. Atsižvelgiant į tai, Ministerijai teiktina rekomendacija.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

37. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, nusprendžia X skundą Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), teikiant atsakymus į jos skundus dėl galimai netinkamų [...] mokyklos direktoriaus veiksmų, pripažinti pagrįstu pagal šios pažymos 24–29 punktų išvadas.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

38. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 14 ir 17 punktais, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius rekomenduoja **Kauno miesto savivaldybei**:

38.1. imtis teisinių bei organizacinių priemonių, kad ateityje būtų užtikrintas tinkamas visų asmenų prašymų, skundų nagrinėjimas ir visais atvejais pareiškėjams būtų pateikiami išsamūs ir argumentuoti atsakymai;

38.2. inicijuoti [...] mokyklos dalininkų susirinkimą sprendimui priimti dėl Mokyklos direktoriaus tarnybinio patikrinimo organizavimo bei įpareigojimo atlikti Mokykloje darbo aplinkos psichosocialinės rizikos veiksnių įvertinimą.

39. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius rekomenduoja **Švietimo ir mokslo ministerijai** imtis teisinių bei organizacinių priemonių, kad ateityje būtų užtikrinamas tinkamas visų asmenų prašymų nagrinėjimas ir teisės aktų nustatyta tvarka į raštu Ministerijai pateiktus pareiškėjų kreipimusis visais atvejais būtų pateikiami atsakymai raštu.

40. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius, įvertinęs skunde nurodytos situacijos jautrumą ir problemos svarbą Pareiškėjai bei vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 21 punktu, persiunčia Pareiškėjos skundą ir skundo papildymo raštus **Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos** ir prašo pagal kompetenciją atidžiai išnagrinėti Pareiškėjos skunde keliamus klausimus, susijusius su galimai pažeidžiamomis jos, kaip darbuotojo, teisėmis, pateikti paaiškinimus ir imtis priemonių pažeidimams nustatyti ir pašalinti (teisės aktų nustatyta tvarka prašytume pateikti Pareiškėjai motyvuotą atsakymą (atsakymo kopiją – Seimo kontrolieriui).

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume pranešti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y., **ne vėliau kaip 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos**, pateikiant informaciją bei ją patvirtinančius dokumentus, kokių konkrečių priemonių buvo imtasi.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys